

Via Egnatia III (slot)

Turken in een Grieks dorp

Ooit was de Via Egnatia een belangrijke verbindingsweg van het Romeinse rijk; hij liep van de Adriatische kust naar Constantinopel.

Vorig jaar zagen we voor het eerst de resten van deze antieke 'snelweg', dit jaar reizen we hem helemaal af; van Durrës in Albanië tot Istanboel in Turkije. Vandaag: de laatste etappe.

tekst JOOST VERMEULEN, foto's RÉNIE VAN DER PUTTE

‘E’r zijn in deze omgeving nog een aantal stukken van de Via Egnatia te zien.” Dimitris Matzas, de directeur van het archeologisch museum in de Noord-Griekse plaats Komotini, haalt in zijn kantoor een kaart van de omgeving tevoorschijn. “Er is niet zo lang geleden een stuk opgegraven langs de kust, voorbij Alexandropolis. En richting Turkse grens zijn ook een paar delen zichtbaar, maar het mooiste stuk vind je in de bergen, niet ver van het dorp Komaros. Daar heeft onze dienst zelfs een wandelroute uitgezet.”

Je kunt het bord niet missen: ‘Egnatia Odos’ staat erop, met ernaast een gestileerde afbeelding van een Romeinse kar. Maar zelfs zonder dat bord was het duidelijk dat we hier moesten zijn. Want vanaf dit punt, in de bocht van de oude weg die Komaros met het verderop gelegen dorp Mesti verbindt, zie je direct de Romeinse weg lopen. Een breed spoor van stenen slingert tussen het lage struikgewas over de heuveltop.

Wij zijn echter nog niet uitgestapt om aan de vier kilometer lange wandeling te beginnen, of uit het niets

duiken drie enorme honden op. Grommend naderen ze ons. We doen een stap naar voren – geen angst tonen, is ons geleerd. Laat zien dat je de baas bent. Meestal werkt het, maar deze keer niet. Hun haren gaan nog verder omhoog, tanden worden ontbloot.

Dan zien we de oorzaak van hun agressie: over de heuvel komt een kudde schapen. Moeten we terug in de auto en wachten tot ze weg zijn? Dan klinkt een schrille kreet. Op de heuveltop verschijnt de herder. Met rauwe kreten worden de honden teruggeroepen. De meest onwillige hond wordt zelfs met een stok tot de orde geroepen. Aan ons schenkt de herder verder geen aandacht. Zonder een woord te zeggen, vervolgt hij met zijn kudde zijn weg.

Het was niet de eerste keer dat we in de bergen van Noord-Griekenland geconfronteerd werden met woeste herdershonden en soms onvriendelijke herders maar op dit officiële archeologische wandelpad hadden we dat toch niet verwacht.

“De Via Egnatia is hier zo goed bewaard gebleven omdat het eeuwen de enige verbinding vormde tussen de twee dorpen en omdat hij, zoals jullie gemerkt hebben, nog steeds door herders wordt gebruikt om hun kuddes te verplaatsen.”

Polyxenia Tsatsapoulou is de archeologe die verantwoordelijk is voor dit bijzondere deel van de Via Egnatia. “Het is, denk ik, het best bewaarde stuk van de Romeinse weg in heel Griekenland. Niet alleen is het originele plaveisel voor een belangrijk deel nog aanwezig, je kunt hier ook zien hoe de weg is opgebouwd. De bovenste laag bestond uit grotere stenen, die lagen op een onderlaag van kleine kiezelstenen, die weer rustten op een gladde zandlaag. De hele weg was ietsje bol, waardoor geen water op de weg bleef staan. In het midden van de weg was een smalle rand van

De Via Egnatia liep vanaf de huidige havenstad Dürres in Albanië dwars door de bergen en langs de oevers van het meer van Ohrid naar Griekenland. Ter hoogte van Thessaloniki bereikte de weg de Thracische kust, die hij ruwweg volgde tot Constantinopel, tegenwoordig Istanboel.